

Budgetförslag och målöversyn

2024 (2025-2026)

Vård- och omsorgsnämnden

2023-04-27 version 1.0

© Köpings kommun

Rapporten skriven av
Annasarah Pavasson, 2023-04-19

Antagen av:

[Klicka och skriv nämnd, datum och §](#)

Innehåll

Nämndens ansvarsområde	4
Grunduppdraget – analys inför 2024	5
Effektivisering	11
Lokalförsörjningsplan	12
Verksamhetsfakta.....	13
Taxor och avgifter budget 2024	14
Driftbudget per verksamhetsområde	15
Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2024-2026.....	15
Förslag till investeringar 2024-2026	18
2024.....	18
2025.....	18
2026.....	19

Nämndens ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för:

- Verksamhet för äldre och funktionshindrade
- Verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Kommunal hälso- och sjukvård
- Färdtjänst och riksfärdtjänst

Vård- och omsorgsnämndens uppdrag utgår från lagstiftning och innebär ansvar för stöd och insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning utifrån bedömt behov.

Nämndens ansvarar för såväl myndighetsutövning som verkställighet/utförande av beslutade insatser. Kommunal hälso- och sjukvård samt stöd till anhöriga/närstående ingår i nämndens ansvarsområde.

Verksamheten omfattar hemtjänst, äldreboenden, gruppboenden, korttidsboenden, färdtjänst och riksfärdtjänst, hemsjukvård, rehabilitering, dagverksamhet, anhörigstöd, aktiviteter för äldre, personlig assistans och andra former av stöd till personer med såväl fysisk som psykisk funktionsnedsättning.

Grunduppdraget – analys inför 2024

Allt fler äldre

Antalet äldre blir allt fler, livslängden ökar och antal personer med stora vård- och omsorgsbehov samt demenssjukdom förväntas därmed öka. Kortare vårdtider på sjukhus och omställningen till nära vård ställer stora krav på fungerande hemtjänst och hemsjukvård, rehabilitering i hemmet samt korttidsplatser. För att minska behovet av korttidsplatser krävs tillgång till lägenheter i särskilt boende för den som beviljats bostad och i väntan på detta inte kan bo hemma utan vistas på korttidsboende.

Tillgången till alternativa, tillgängliga boendeformer på den öppna bostadsmarknaden är en central fråga för att klara den demografiska utvecklingen. Trygghets- eller seniorboenden antas minska efterfrågan av särskilda boende för personer med upplevd otrygghet och ensamhet. Möjligen skulle det också medföra att äldre som vårdas av sina anhöriga skulle kunna bo hemma längre.

Kompetensförsörjning

För att klara kompetensförsörjningen av vård- och omsorgspersonal kommande år krävs en rad olika åtgärder. Bland annat behöver fler ges möjlighet att jobba heltid och arbetsuppgifterna måste fördelas om för att mer omvårdnadsnära arbetsuppgifter ska utföras av vårdutbildade medarbetare. Utifrån samarbetet med Regionen kring Nära vård kommer brukare i större utsträckning att vårdas i hemmet med mer avancerad medicinteknisk utrustning vilket ställer krav på vårdpersonalens kompetens. Det krävs även insatser för att stärka upp det svenska språket hos vissa medarbetare samt satsningar på olika typer av välfärdsteknik och digitalisering för att frigöra tid för det omvårdnadsnära arbetet. Även tydliga karriärvägar och ett nära ledarskap är viktiga faktorer för att möta framtidens behov.

Förebyggande insatser och välfärdsteknik

Satsningar på multidisciplinära team som jobbar med förebyggande och rehabiliterande insatser möjliggör att aktivitet- och funktionsförmåga hos individen kan bibehållas längre. Även möjligheten att få flytta till ett trygghetsboende är en viktig pusselbit för vissa individer för att bibehålla funktioner och en god psykisk hälsa. Olika välfärdstekniska och digitala lösningar möjliggör en ökad trygghet och självständighet hos äldre och personer med funktionsnedsättning vilket gör att mer omfattande insatser kan undvikas eller skjutas på framtiden.

Budgetkonsekvens (Mkr)	2024	2025	2026
<u>Helårseffekter:</u>			
Särskilt boende för äldre, Ekliden, 12 platser, helårseffekt	2,6		
Gruppboendest LSS nr 1, 6 platser, helårseffekt	5,3		
<u>Ny verksamhet 2024:</u>			
Gruppboendest Socialpsykiatri, 6 platser. Effektivering 2024 om lokal kan anskaffas i kommunens befintliga lokalbestånd. Effektivering 2026 om gruppboendest ska byggas.	6,9		
Fler brukare till LSS daglig verksamhet. 2,0 årsarbetare och ökade lokal- och driftskostnader.	1,7		
Daglig verksamhet LSS, elever från träningskolan hösten 2024, 5,0 årsarbetare. Helårseffekt 2025.	1,4	1,4	
6 platser LSS serviceboende. 5,75 årsarbetare och ökade lokal- och driftskostnader.	4,0		
Utökning av sjuksköterskeresurs vid start av ny LSS gruppboendest och serviceboende, sammanlagt 12 platser.	0,8		
Fem enhetschefer (mål max 25-30 medarbetare/chef)	4,5		
<u>Befintlig ofinansierad verksamhet:</u>			
Sjuksköterskeresurs	3,2		
Behov av nya lokaler och finansiering av befintliga lokaler pga hyresökning ca 10% samt ökade elkostnader	4,2		
Utökad bemanning nytt heltidsmått natt från 2022.	3,7		
Hjälpmedelkostnader, årlig kostnads- och volymökning	0,5	0,5	0,5
<u>Ny verksamhet 2025:</u>			
Gruppboendest LSS nr 2, 6 platser (flyttas till 2025)		6,4	
Särskilda boenden för äldre, 80 platser, varav 40 nya platser		22,8	
Summa äskanden	38,5	31,1	0,5

Se utförligare beskrivning av äskanden nästa sida:

HELÅRSEFFEKTER

Särskilt boende för äldre, Ekliden, 12 platser, (helårseffekt 2024)

I budget 2023 riktades 6,6 mkr till detta, varav 0,8 mkr till sjuksköterskeresurs enligt förslaget, och 5,8 mkr till drift av nya Ekliden.

Finansieringsbehov 8,1 mkr minus budgettillskottet 2023 på 5,8 mkr innebär ett behov av 2,6 mkr för helårseffekten. Till 2024 behövs finansiering för helårseffekt utifrån tilldelad budget 2023.

Beräknad kostnadsökning 2,6 mkr

Gruppbostad LSS nr 1, 6 platser (helårseffekt 2024)

Gruppboستaden byggs för de mest vårdkrävande med behov av individuella anpassningar vilket medför en hög personaltäthet. Till detta boende behövs en personalförstärkning med 13 årsarbetare, inklusive nattbemanning, vilket blir en budget på 7,7 mkr. Hyra för gemensamhetsytor beräknas uppgå till 0,7 mkr. Kapitalkostnader och övriga kostnader, 0,2 mkr, tillkommer. Totalt 8,6 mkr. Här avgår 3,65 mkr som nämnden erhållit i budget 2020,

Tillkommer kostnader för den fördyring i byggkostnader som påverkar hyran för gemensam del.

Beräknad kostnadsökning 5,3 mkr

NY VERKSAMHET 2024

Gruppbostad Socialpsykiatri, 6 platser

Till detta boende behövs en personalförstärkning med 8,0 årsarbetare dagtid, vilket innebär en budget för på 4,6 mkr. För att klara nattbemanningen behövs 2,0 årsarbetare och 1,3 mkr. Hyra för gemensamhetsytor som beräknas uppgå till 0,8 mkr tillkommer. Kapitalkostnader och övriga kostnader, 0,2 mkr, tillkommer.

Effektivering 2024 om lokal kan anskaffas i kommunens befintliga lokalbestånd.

Effektivering 2026 om gruppbostad ska byggas.

Beräknad kostnadsökning 6,9 mkr

Daglig verksamhet LSS, fler brukare

Etablering av daglig verksamhet i gamla Karlbergsbadet. Det åtgår 2,0 årsarbetare samt kostnader för lokal- och drift.

Start 2023.

Beräknad kostnadsökning 1,7 mkr

Daglig verksamhet LSS, träningsskolan (år 2024, hösttermin)

Elever från träningsskolan med stort omvårdnadsbehov till daglig verksamhet. Bemanningsbehovet uppgår till nästan 2 årsarbetare per brukare. Beräknad bemanning 5,0 årsarbetare samt anpassad lokal. Start hösten 2024.

Beräknad kostnadsökning 1,4 mkr

Servicebostad LSS, 6 platser

Idag finns 6 personer med boendebeslut för servicebostad och det finns ett behov av ytterligare platser i servicebostad under planperioden. Servicebostad är en boendeform för brukare med behov av stöd och service, men som klarar en hel del på egen hand. Tryggheten är att det finns personal dygnet runt. En servicebostad utgörs av fullvärdiga lägenheter med egen ingång så att de boende kan leva ett självständigt liv utan institutionsprägel. Boendet ska ha tillgång till en gemensamhetslokal som ska ligga i samma eller i närliggande hus. 5,75 årsarbetare samt ökade lokal- och driftskostnader. Kostnader för lokalanpassning tillkommer.

Beräknad kostnadsökning (exkl. anpassning av lokaler) 4,0 mkr

Sjuksköterskeresurs start av LSS grupp- och serviceboende

Utökning av sjuksköterskeresurs vid start av ny LSS gruppboende och serviceboende, sammanlagt 12 platser.

Beräknad kostnadsökning 0,8 mkr

Fler enhetschefer

Att stärka ledarskapet är ett viktigt område där kommunerna rekommenderas att sätta ett tak på 20-30 medarbetare per enhetschef inom vård och omsorg. För att nämnden ska minska andelen medarbetare per enhetschef till 25-30 krävs 5 nya tjänster.

Beräknad kostnadsökning 4,5 mkr

BEFINTLIG OFINANSIERAD VERKSAMHET

Sjuksköterskeresurs

Under de senaste åren har personalomsättningen inom sköterskekåren i Sverige ökat dramatiskt. Brist på utbildade sköterskor tillsammans med omsättningen har drivit upp lönerna ordentligt och utöver det finns inte vakanta tjänster med i lönerrevisionen varpå det uppstår ett gap emellan budget och faktiska kostnader. Den nya upphandlingen innebär en kostnadsökning med 200 kronor per timme generellt jämfört med tidigare upphandling.

Beräknad kostnadsökning 3,2 mkr

Behov av nya lokaler och lokalanpassningar och finansiering av befintliga lokaler med anledning av KBAB's hyresökning med 10% samt kraftigt ökade elkostnader

Det finns behov av lokal till beredskapslager för förvaring av skyddsutrustning, ytdesinfektion och handsprit motsvarande 2-3 månaders förbrukning. Detta är en effekt av pandemin.

Hyresökning 0,2 mkr

KBAB höjer hyran med 10% för vård och omsorg och elkostnaderna ökar kraftigt

Hyresökning 4,0 mkr

Beräknad kostnadsökning totalt 4,2 mkr

Utökad bemanning ändrat heltidsmått natt

Utifrån förändringar i kollektivavtal kommer arbetstidsmättet för nattarbetare att förändras inom kommunals avtalsområden.

Arbetstidsmättet ändrades 1 april 2022 från 36 timmar och 20 minuter till 34 timmar och 20 minuter. Detta arbetstidsmått tillämpas för medarbetare med ständig nattjänstgöring samt på arbetstagare som har minst 80% av ordinarie arbetstid förlagd till nattarbetstid. Detta har medfört att befintlig personal arbetar mindre tid per vecka, vilket ökat kostnaderna för att upprätthålla bemanningen på natten.

Beräknad kostnadsökning 3,7 mkr

Hjälpmedelkostnader

Trenden att bo hemma allt längre upp i åren påverkar andelen individer som har behov av hjälpmedel för en ökad självständighet. Många hjälpmedel hyrs med fördel i stället för att köpas in, då den tekniska utvecklingen går fort och produkterna snabbt ersätts av bättre alternativ. Hjälpmedlen är även en förutsättning för en hållbar arbetsmiljö för

omvårdnadspersonalen. Kostnadsnivån för 2022 utgår från nivån 2019, före pandemin, och budgeten för 2022 är anpassad för det. Kostnadsökningsnivån kommer att normaliseras till 2023 och 2024

Beräknad kostnadsökning 0,5 mkr

NY VERKSAMHET 2025

Gruppbostad LSS nr 2, 6 platser (år 2025)

Till detta boende behövs en personalförstärkning med 6,6 årsarbetare dagtid, vilket innebär en budget på 3,8 mkr. För att klara natten behövs 2,0 årsarbetare och 1,3 mkr. Hyra för gemensamhetsytor tillkommer och beräknas uppgå till 0,8 mkr. Kapitalkostnader och övriga kostnader, 0,2 mkr, tillkommer.

Tillkommer kostnader för ökade byggkostnader.

Beräknad kostnadsökning 6,4 mkr

Särskilt boende för äldre, 80 platser (varav 40 nya platser) (År 2025)

Lokalförsörjningsprocessen har identifierat flertalet icke ändamålsenliga boenden i Köpings kommun. Dessa boenden utgörs i första hand av Hagaberg, Rosendal och Ängslunds boenden. Åtgärdsvalet föregås av Lokalrevision 2020 där behovet av nya platser inom äldreomsorgen identifierades samt fastställdes till ca 40 platser.

Åtgärdsvalet har därmed fastställt grundförutsättning att identifiera vägval i syfte att säkerställa att behoven kan mötas både sett till demografiska förändringar och kvalitetsförbättringar genom att ersätta icke ändamålsenliga lokaler.

Beräknad kostnadsökning 21,8 mkr

Tillkommer kostnader för ökade byggkostnader.

Beräknad kostnadsökning 22,8 mkr

Effektivisering

Nämndens uppdrag består i att hitta effektiviseringar motsvarande 6,1 mkr (6 113 tkr).

Effektiviseringar till 2024 delas in i olika områden eller metoder enligt nedan.

- Helårseffekter från effektiviseringar 2023
 - Genomförande av effektiviseringar kopplade till verksamhet vid Ekliden och nya gruppboenden LSS Skoftesta.
- Lokaler som inte behövs sägs upp.
- Egna lokaler används i högre utsträckning än externa lokaler för konferens och utbildning.
- Verksamhet som inte är lagstadgad genomlysas i syfte att fortsätta med alternativt verksamhetsutbud.
- Sammanslagning och sammanvändning av verksamheter där så är möjligt.
- Fortsatt översyn av bemanningsoptimeringen

Lokalförsörjningsplan

Ändamål (där byggnation behövs)	År
Gruppboendestad LSS nr 1, 6 platser (byggnation pågår)	2024
Gruppboendestad Socialpsykiatri, 6 platser	2024
Gruppboendestad LSS nr 2, 6 platser	2025
Särskilt boende för äldre, 80 platser	2025

Verksamhetsfakta

Verksamhet/verksamhetsmått	Utfall 2022	Budget 2023	Utfall 2023	Prognos 2023	Förslag 2024
Vård och omsorg om äldre enligt SoL, ordinärt boende;					
Utförda hemtjänsttimmar	88 899	115 000	22 850	95 000	100 000
Vård och omsorg om äldre enligt SoL, särskilt boende;					
Antal lägenheter/platser äldreboende	150	150	150	150	150
Antal lägenheter/platser demens	159	183	174	183	183
Totalt antal lägenheter/platser Säbo	309	333	324	333	333
Antal lägenheter/platser korttid inkl växelvård	42	27	28	27	27
Antal personer med boendebeslut enligt SoL	25	26	27	27	27
Verkställda boendebeslut enligt SoL	22	24	24	24	26
Verkställda boendebeslut enligt SoL i <u>annan regi</u>	3	2	3	3	1
Antal platser enligt SoL	21	21	21	21	27
Insatser enligt LSS;					
Antal personer med boendebeslut enligt LSS 9.9	88	88	94	94	94
Verkställda boendebeslut enligt LSS 9.9	77	80	80	80	91
Verkställda boendebeslut enligt LSS 9.9 i <u>annan regi</u>	6	6	6	6	3
Antal platser boende enligt LSS 9.9	82	82	82	82	92
Antal personer med beslut om daglig verksamhet	140	140	147	150	153
Verkställda beslut om daglig verksamhet	129	140	139	150	153
Antal personer i daglig verksamhet	110	110	107	130	140

Taxor och avgifter budget 2024

Taxa/avgift	Avgift 2023	Avgift 2024	Förändring i %
Läkemedelsrobot, avgift per månad	0	350 kr/månad	-

Avgift för läkemedelsrobot 350 kronor/månad. Avgiften är i nivå närliggande kommuner gällande trygghetsskapande teknik.

Avgift för färdtjänst föreslås synkroniseras med Arboga och Kungsör då det är samma utförare. Köping har haft något lägre avgift.

Övriga avgifter räknas upp med prisbasbelopp.

Driftbudget per verksamhetsområde

Verksamhet (Verksamhetsindelning nivå3, mkr)	Utfall 2022	Budget 2023	Förslag 2024	Förändring jfr med budget 2023 (Mkr)		
				2024	2025	2026
Nämnd och styrelseverksamhet	0,3	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0
Övrig politisk verksamhet	0,6	0,6	0,6	0,0	0,0	0,0
Vård och omsorg gem funkt	121,3	127,5	135,6	8,1	8,6	9,1
Vård och omsorg enl SOL	314,6	318,3	323,8	5,5	34,7	34,7
Insats enl LSS/SFB	137,8	147,1	159,8	12,7	13,7	13,7
Vård och omsorg enl SOL, psykiatri	18,1	14,1	20,1	6,0	5,5	5,5
Färd-/riksfärdtjänst	2,8	3,4	3,4	0,0	0,0	0,0
SUMMA	595,4	611,3	643,6	32,3	62,5	63,0

Sammanfattning av föreslagna ramförändringar 2024-2026

Verksamhet (Verksamhetsindelning nivå3, mkr)	Kommentar	2024 (Mkr)	2025 (Mkr)	2026 (Mkr)
Vård och omsorg gem funkt	Utökning av sjuksköterskeresurs vid start av ny LSS gruppboende och serviceboende, sammanlagt 12 platser.	0,8		
	Finansiering av befintlig sjuksköterskeresurs	3,2		
	Behov av nya lokaler och finansiering av befintliga lokaler pga hyresökning ca 10% samt ökade elkostnader	4,2		
	Hjälpmedel	0,5	0,5	0,5
	Effektiviseringar: - Lokaler som inte behövs sägs upp - Egna lokaler används i högre utsträckning än externa lokaler för konferens och utbildning	-0,5		
Vård och omsorg enl SOL	Särskilt boende för Äldre, Ekliden, 12 platser. Helårseffekt	2,6		

	Fyra enhetschefer (mål max 25-30 medarbetare/chef)	3,4		
	Utökad bemanning nytt heltidsmått natt	2,7		
	Särskilt boende för äldre, 80 platser		22,8	
	Effektiviseringar: - Helårseffekter från effektiviseringar 2023 kopplade till Ekliden - Sammanslagning och sam användning av verksamheter där så är möjligt - Fortsatt översyn av bemanningsoptimeringen	-3,2		
Insats enl LSS/SFB	Gruppboend LSS nr 1 6 platser. Helårseffekt	5,3		
	Fler brukare till LSS daglig verksamhet. 2,0 årsarbetare och ökade lokal- och driftskostnader	1,7		
	Daglig verksamhet LSS, elever från träningskolan hösten 2024, 5,0 årsarbetare. Helårseffekt 2025.	1,4	1,4	
	6 platser LSS serviceboende. 5,75 årsarbetare och ökade lokal- och driftskostnader.	4,0		
	En enhetschef (mål max 25-30 medarbetare/chef)	0,9		
	Utökad bemanning nytt heltidsmått natt	0,9		
	Gruppboend LSS nr 2, 6 platser		6,4	
	Effektiviseringar: - Helårseffekter från effektiviseringar 2023 kopplade till gruppboend LSS nr 1 - Fortsatt översyn av bemanningsoptimeringen	-1,4	-0,4	
Vård och omsorg enl SOL, psykiatri	Gruppboend Socialpsykiatri 6 p.l Effektivering 2024 om lokal kan anskaffas i kommunens befintliga lokalbestånd. Effektivering 2026 om gruppboend ska byggas.	6,9		
	Utökad bemanning nytt heltidsmått natt	0,1		

	<p>Effektiviseringar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Brukare med särskilda behov och egen personalgrupp flyttar in på ny gruppbostad Socialpsykiatri - Verksamhet som inte är lagstadgad genomlyses i syfte att fortsätta med alternativt verksamhetsutbud. - Sammanslagning och sammanvändning av verksamheter där så är möjligt. - Fortsatt översyn av bemanningsoptimeringen 	-1,0	-0,5	
SUMMA		32,3	30,2	0,5

Förslag till investeringar 2024-2026

2024

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp (tkr)	Motivering	Resultat-påverkan
1	Medicinskteknisk utrustning, utbyte och nyanskaffning.	1 100	Avser utbyte och nyanskaffning befintliga särskilda boenden inom äldreomsorg och LSS. Vårdsängar, taklyftar och andra hjälpmedel. - Utbyte av äldre sängar och madrasser som är uttjänta och inte längre uppfyller säkerhetskrav eller det inte finns reservdelar till - Utbyte och installation av taklyftar - Anskaffning av omvårdnadshjälpmedel/arbets teknisk utrustning	
2	Utbyte av möbler	1 000	Möblerna är slitna/trasiga och behöver bytas för att undvika skador och få en bra funktionalitet.	
3	Arbetsmiljöinventarier	300	Utbyte och komplettering efter behov för att säkerställa en god arbetsmiljö och god hygien.	
Summa		2 400		

2025

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp (tkr)	Motivering	Resultat-påverkan
1	Medicinskteknisk utrustning ny gruppboestad LSS nr 2	400	Avser taklyftsmontage med lyftmotorer.	
1	Inventarier och utrustning för ny gruppboestad LSS nr 2	450	Utrustning och inventarier ny gruppboestad	
2	Inventarier och utrustning för nytt särskilt boende för äldre 80 platser	4 000	Utrustning och inventarier nytt särskilt boende	
2	Medicinskteknisk utrustning nytt särskilt boende 80 platser	3 600	Avser vårdsängar och taklyftsmontage med lyftmotorer.	

3	Medicinskteknisk utrustning, utbyte och nyanskaffning.	1 000	Avser utbyte och nyanskaffning befintliga särskilda boenden inom äldreomsorg och LSS. Vårdsängar, taklyftar och andra hjälpmedel. - Utbyte av äldre sängar och madrasser som är uttjänta och inte längre uppfyller säkerhetskrav eller det inte finns reservdelar till - Utbyte och installation av taklyftar Anskaffning av omvårdnadshjälpmedel/arbets teknisk utrustning	
4	Utbyte av möbler	700	Möblerna är slitna/trasiga och behöver bytas för att undvika skador och få en bra funktionalitet.	
5	Arbetsmiljöinventarier	300	Utbyte och komplettering efter behov för att säkerställa en god arbetsmiljö och god hygien.	
Summa		10 450		

2026

Prioritet	Investeringsobjekt	Belopp (tkr)	Motivering	Resultat-påverkan
1	Medicinskteknisk utrustning, utbyte och nyanskaffning.	1 100	Avser utbyte och nyanskaffning befintliga särskilda boenden inom äldreomsorg och LSS. Vårdsängar, taklyftar och andra hjälpmedel. - Utbyte av äldre sängar och madrasser som är uttjänta och inte längre uppfyller säkerhetskrav eller det inte finns reservdelar till - Utbyte och installation av taklyftar - Anskaffning av omvårdnadshjälpmedel/arbets teknisk utrustning	
2	Utbyte av möbler	1 000	Möblerna är slitna/trasiga och behöver bytas för att undvika skador och få en bra funktionalitet.	
3	Arbetsmiljöinventarier	300	Utbyte och komplettering efter behov för att säkerställa en god arbetsmiljö och god hygien.	
Summa		2 400		